

کد مدرک: CO-F04-01 صفحه 1 از 5	صور تجلسه کمیسیون توسعه صادرات	
	عادی ☐	فوق العاده ☒
رئیس جلسه: جناب آقای محمدیان دبیر جلسه: خانم بهرام زاده محل جلسه: ساختمان شماره ۱ شماره جلسه: ۴ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۲/۰۶/۳۰ ساعت شروع: ۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۹:۳۰		

دستور کار جلسه:

ضرورت تدبیراندیشی برای تسهیل روند صادرات غیر نفتی به عراق با حضور نماینده محترم ولی فقیه در عراق

نشست فوق العاده کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی خراسان رضوی با حضور نماینده ولی فقیه در کشور عراق با موضوع ضرورت تسهیل در صادرات به کشور عراق برگزار شد. ضرورت گسترش ارتباطات تجاری ایرانی و عراقی، درخواست پیگیری به منظور عقد تفاهم نامه میان سازمان استاندارد ایران و عراق، لزوم برنامه ریزی در راستای توسعه صادرات خدمات فنی و مهندسی به کشور عراق، بررسی کیفیت محصولات صادراتی به عراق به عنوان یکی از بازارهای هدف استان و کشورمان و ... از جمله موضوعات مطرح شده در این جلسه بود.

❖ اهم موارد مطرح شده:

«حسین محمدیان»، رئیس کمیسیون توسعه صادرات اتاق بازرگانی خراسان رضوی:

ایران بیشترین مرز مشترک با کشور عراق را داراست و در سالهای اخیر سرمایه گذاریهای مثبت و مفید متعددی در عراق صورت گرفته است. همچنین؛ مقصد بخش قابل توجهی از صادرات استان به عراق می باشد اما در این رابطه مشکلات و معضلاتی داریم.

با توجه به حجم چشمگیر مراودات و توافقات مشترک میان سران ایران و عراق، انتظار نگاه ویژه صادراتی نیز وجود دارد. هم اکنون هزینه تمام شده یک محصول ایرانی در کشور عراق نسبت به دیگر محصولات این بازار، بیشتر است؛ زیرا کشورهای عربی دارای یک ارزش مشترک و ترجیحی هستند که سبب کاهش هزینه صادرات آنان می شود؛ اما این موضوع درباره محصولات ایران در عراق صدق نمی کند. از سران کشور عراق درخواست در نظر گرفتن این ارزش ترجیحی برای ایران را داریم تا هزینه صادرات به این کشور کاهش پیدا کند.

نقل و انتقال پول به کشور عراق و بالعکس به ایران از طریق صرافی صورت می گیرد؛ این روش انتقال پول، سبب افزایش ۱۵ درصدی قیمت محصول صادراتی می شود. این مسئله بر روی محصول ایرانی در بازار هدف تاثیر منفی می گذارد. تنها راه برون رفت از این مشکل، پیوستن ایران به سیستم تجارت جهانی است.

ارز مصرفی در مبادلات تجاری ایرانیان با کشور عراق، ریال است. مقام معظم رهبری نیز بر حذف دلار در معاملات تجاری با کشورهای هدف صادراتی همسایه تاکید کردند. کشورهای هدف صادراتی نیز با پرداخت ریالی موافقت نمودند؛ اما بانک مرکزی از صادر کننده رفع تعهد ارزی را مطالبه می کند.

بانک مرکزی بر رفع تعهد ارزی در تجارت های ریالی تاکید می کند و صادر کنندگان به ناچار بخشی از سود صادرات خود را به منظور خرید ارز، به واسطه ها پرداخت می کنند. از سویی، به دلیل تعلیق بخش قابل توجهی از کارت های بازرگانی و اجبار بر رفع تعهد ارزی در معاملات ریالی، بخشی از صادرات کشور به شیوه قاچاق انجام می شود. باتوجه به سخت گیری های متعدد صورت گرفته، فضا برای ورود قاچاقچیان و دلال ها فراهم شده است.

کشور عراق تمایل زیادی به سرمایه گذاری، صادرات و همکاری های متعدد با ایران دارد. باتوجه به این امر از مسئولین درخواست تسهیل فرآیند صادرات به عراق را داریم.

کد مدرک: CO-F04-01 صفحه 2 از 5	صورتجلسه کمیسیون توسعه صادرات	
	عادی □	فوق العاده ■
رییس جلسه: جناب آقای محمدیان دبیر جلسه: خانم بهرام زاده محل جلسه: ساختمان شماره ۱ شماره جلسه: ۴ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۲/۰۶/۳۰ ساعت شروع: ۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۹:۳۰		

دولت می‌بایست چشم‌انداز بلند مدتی برای صادرات به عراق با مشارکت بخش خصوصی تنظیم کند تا این بازار هدف صادراتی از دست نرود. کشورهای منطقه سرمایه‌گذاری‌های عظیمی در بحث‌های تولید، لجستیک، زیرساخت‌های صادرات داشته‌اند و ایران به دلیل تحریم‌ها در این زمینه جامانده است. یکی از چالش‌های جدی کشور را مهاجرت جوانان است، متأسفانه در سال‌های اخیر، موج مهاجرت افزایش پیدا کرده است. این موضوع بسیار نگران‌کننده است که بایستی اتاق فکری در این زمینه تشکیل شود. برخی واحدهای تولیدی و صنعتی با چالش کمبود نیروی انسانی مواجه هستند. نیروهای فنی متخصص به کشورهای اطراف مهاجرت می‌کنند و برای بازگشت جوانان مهاجر به کشور باید تمهیداتی اندیشیده شود.

«حمید بابازاده»، رئیس اتحادیه صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی خراسان رضوی:

سوالی که دارم در این خصوص است که چرا صادرات خدمات فنی و مهندسی به عراق در سال‌های اخیر به شدت کاهش یافته است؟ آیا ترکیه خدمات فنی و مهندسی به این کشور صادر می‌کند؟ باتوجه به کاهش شدید صادرات خدمات فنی و مهندسی در سال‌های اخیر، بایستی در این خصوص هم‌اندیشی صورت گیرد. صدور خدمات فنی و مهندسی، سرمایه در گردش و سرمایه‌گذاری را به همراه دارد.

«کاظم شیردل»، رئیس اتحادیه صادرکنندگان خراسان رضوی:

زمینه‌های صادراتی خوبی در کشور عراق وجود دارد که بازرگانان ایرانی می‌توانند از این فرصت استفاده کنند. عراق برای تامین کالاهای غذایی، وابستگی شدیدی به ایران دارد که این امر می‌تواند یکی از زمینه‌های صادراتی بازرگانان ایرانی باشد. آمریکا، ترکیه، چین و کره جنوبی از اصلی‌ترین رقبای ایران در بازار عراق هستند و بازرگانان ما در رقابت با این کشورها بایستی محصولات با کیفیت ایرانی را به کشور عراق صادر کنند. بازه زمانی صادرات مواد غذایی آماده به کشور عراق محدود است. بر همین اساس، بایستی در حوزه صادرات محصولات دانش بنیان، خدمات فنی و مهندسی، سرمایه‌گذاری و آموزش برنامه‌ریزی شود. در صورت صادرات خدمات فنی و مهندسی، سرمایه‌گذاری و آموزش، حجم صادرات به عراق افزایش پیدا می‌کند.

«جواد جعفری»، ناظر گمرکات خراسان رضوی:

خراسان رضوی در پنج ماهه ابتدایی سال جاری، ۵۹۷ میلیون دلار صادرات غیرنفتی به وزن یک میلیون و ۴۰ هزار تن داشته است. صادرات استان نسبت به دوره مشابه خود در سال گذشته، ۳۲ درصد رشد کرده است. رشد صادرات کشور در پنج ماهه ابتدایی سال جاری نسبت به دوره مشابه خود، منفی هشت درصد بوده است. صادرات استان کاملاً غیر نفتی است و میزان واقعی صادرات استان بیش از آمار و اعداد رسمی است؛ زیرا برخی از تجار کالا را به مرزهای دیگر کشور ارسال و از طریق گمرکات مرزی اقدام به صادرات می‌کنند. سهم عراق از صادرات استان در پنج ماهه ابتدایی سال جاری، ۴۲ میلیون و ۹۰۰ هزار دلار به وزن ۸۵ هزار تن بوده و رتبه پنجم را در این زمینه دارا هستیم. واردات استان در پنج ماهه ابتدایی سال جاری میزان ۲۵۶ میلیون دلار که نسبت به دوره مشابه ۴ درصد رشد داشتیم. سهم کشور عراق از واردات خراسان رضوی، دو میلیون و ۳۷۰ هزار دلار بوده و نسبت به دوره مشابه خود با ۷۱ درصد رشد همراه بوده است. عراق در رتبه شانزدهم واردات استان ماست. مواد اولیه، ماشین‌آلات مورد نیاز واحدهای تولیدی و برخی کالاهای اساسی، از جمله اقلام وارداتی استان هستند.

کد مدرک: CO-F04-01 صفحه 3 از 5	صور تجلسه کمیسیون توسعه صادرات ☐ عادی ☒ فوق العاده		 اتاق بازرگانی، معادن و تجارت تهران، رسمی
	رییس جلسه: جناب آقای محمدیان دبیر جلسه: خانم بهرام زاده محل جلسه: ساختمان شماره ۱ شماره جلسه: ۴ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۲/۰۶/۳۰ ساعت شروع: ۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۹:۳۰		

«علی غفوری مقدم»، معاون امور بازرگانی و توسعه تجارت اداره کل صمت خراسان رضوی:

سیاست دولت تاکید بر تقویت تجارت با کشورهای همسایه است و بحث پذیرفتن مبادلات ریالی با کشور عراق نیز در دولت در حال پیگیری است، فضای مبادلات تجاری با کشور عراق باید گسترده شود. سرمایه‌گذاران عراقی در ایران حضور دارند؛ اما در حوزه خدمات گردشگری و هتل فعالیت می‌کنند. بایستی زمینه‌های مشترک سرمایه‌گذاری عراق در ایران و بالعکس معرفی شود و در این زمینه اقدامات موثری صورت گیرد.

صدور خدمات فنی و مهندسی یکی از فرصت‌های سرمایه‌گذاری در کشور عراق است، زمینه صادرات خدمات فنی و مهندسی به عراق بسیار زیاد است. نیروهای متخصص ایرانی در کشور عراق فعالیت می‌کنند؛ اما حضور و فعالیت آنان اغلب هدفمند نیست و شرکت‌های خدمات فنی و مهندسی ایران، در کشور عراق بایستی به صورت رسمی فعالیت می‌کنند. صندوق ضمانت صادرات ایران می‌تواند برای تسهیل صادرات به کشورهای همسایه و همجوار کمک شایانی انجام دهد، از مقامات ایرانی مستقر در کشور عراق تقاضای همکاری بیشتری در جهت توسعه صادرات به این کشور داریم. استفاده از تعرفه‌های ترجیحی و تجارت آزاد می‌تواند کمک موثری به توسعه صادرات استان داشته باشد، از کشور عراق درخواست می‌کنیم که تعرفه ترجیحی در تجارت با ایران همانند کشورهای عربی در نظر گیرد.

«مرتضی قندچی»، نایب رئیس کمیسیون مدیریت واردات و بازرگانی داخلی اتاق بازرگانی مشهد:

اختصاص تعرفه ترجیحی در تجارت، امتیاز است. با توجه به ارتباطات گسترده میان ایران و عراق، بخش خصوصی انتظار تعرفه‌گذاری عادلانه در صادرات به این کشور دارد.

تجار ایرانی در صادرات به عراق با مشکلات متعددی مواجه هستند که از جمله آنان می‌توان به تعرفه‌گذاری ناعادلانه اشاره کرد. قوانین گمرکات مرزی عراق متفاوت است. شرایط متفاوتی در هر مرز حاکم است که این امر مشکلات متعددی ایجاد می‌کند؛ با این همه، معتقدیم موانع صادرات به عراق، حل شدنی است.

صادرکنندگان استان با ارسال مستقیم کالا به کشور عراق، از حمل و نقل سودی دریافت نمی‌کنند. به همین خاطر ابتدا محصولات را به مرز ارسال و سپس از طریق گمرکات مرزی صادر می‌نمایند. یکی از کالاهای وارداتی از کشور عراق ضایعات کاغذ و کارتن است، ضایعات کاغذ و کارتن از عراق وارد و برای بسته‌بندی در ایران استفاده می‌شود؛ اما برای واردات این کالا نیز مشکلات متعددی وجود دارد.

«علیرضا کیوانی»، نماینده انجمن دارندگان نشان استاندارد ایران:

ایجاد میل و رغبت به خرید کالای ایرانی در عراق از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است. پیشنهاد می‌کنم که سازمان استاندارد ایران و عراق تفاهم‌نامه منطقه‌ای امضا کنند تا محصولات ایرانی پس از صادرات به این کشور، مستقیماً به بازار ارسال شود. سازمان استاندارد ایران بایستی با کشورهای هدف صادراتی دیگر نیز چنین تفاهم‌نامه‌ای را امضا کند.

صدور و ارسال کالاهای دست دوم به عراق، ضربه سنگینی به اعتبار محصول ایرانی می‌زند. مصرف‌کننده عراقی، کالاهای دست دوم و غیر استاندارد ایران را با کالاهای ترکیه مقایسه می‌کند. نیاز است که در این حوزه فرهنگ‌سازی صورت گیرد. کالای ایرانی باید جایگزین کالای اروپایی و ترکیه در بازار عراق شود.

کد مدرک: CO-F04-01 صفحه 4 از 5	صور تجلسه کمیسیون توسعه صادرات	
	عادی ☐	فوق العاده ☒
رییس جلسه: جناب آقای محمدیان		دبیر جلسه: خانم بهرام زاده
شماره جلسه: ۴		تاریخ برگزاری: ۱۴۰۲/۰۶/۳۰
		محل جلسه: ساختمان شماره ۱
		ساعت شروع: ۷:۳۰
		ساعت خاتمه: ۹:۳۰

«عباس غیب‌دوست»، رئیس انجمن مهندسان مشاور خراسان رضوی:

خراسان رضوی ۲۵۰ شرکت مهندسی مشاور دارد که همگی دارای صلاحیت از سازمان برنامه و بودجه کشور هستند و بعد از تهران با اختلاف زیادی با سایر استان‌ها در جایگاه دوم کشور هستیم و در تمامی زمین‌ها مشاورین متخصص در استان را داریم، با این ظرفیت موجود سوال این است که جایگاه خدمات فنی و مهندسی ایران در کشور عراق کجاست؟ مهندسی مشاور خراسانی در حوزه‌های زیرساختی تجربه و تبحر فراوانی و دانش فنی صفر تا صد را در تمامی حوزه‌های خدمات فنی مهندسی دارند. از مقامات ایرانی مستقر در عراق انتظار داریم که به حوزه صدور خدمات فنی و مهندسی و سرمایه‌گذاری در این زمینه، توجه ویژه‌ای کنند. در سال‌های اخیر؛ ایران در حوزه صدور نیروی فنی و مهندسی بسیار موفق‌تر از صدور خدمات فنی و مهندسی عمل کرده است.

«مرتضی نظری»، مدیر اجرایی مرکز خدمات سرمایه‌گذاری خراسان رضوی:

سیر صعودی کشورهای پیشرفته در بازاریابی و ورود به بازار هدف بایستی مورد مطالعه قرار گیرد. بخش خصوصی و تشکلهای نگاه ویژه به بخش‌های تحقیق و توسعه داشته باشند و پارک‌های علم و فناوری و دانشگاه‌ها نیز باید در این خصوص به صورت علمی وارد شوند و مسائل از پراکندگی خارج و حل مسئله در یک چارچوب علمی و روشمند ارائه گردد.

«محمدرضا رحمانی»، عضو اتحادیه خدمات فنی و مهندسی:

کپی‌کاری و جعل لگو یکی از دغدغه‌های تولیدکنندگان محصولات بدیع و نو است. کالا یا محصولی با مشکلات متعدد به بازار هدف صادر می‌شود و پس از چندسال مورد استقبال مصرف‌کنندگان قرار می‌گیرد؛ اما برخی از شرکت‌های تولیدی ضعیف پس از استقبال مصرف‌کننده از محصولات بدیع، مشابه آن کالا را تولید و با جعل اسم به بازار هدف صادراتی ارسال می‌کنند. لذا بایستی در خصوص حفظ حقوق مالکیت، فرهنگ‌سازی صورت گیرد.

«محسن پورقاسمی»، دبیر اتحادیه صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی خراسان رضوی:

شخصیت‌ها و سران مهم سیاسی و اقتصادی کشور عراق به صورت مکرر به مشهد سفر می‌کنند. از مقامات ایرانی مستقر در عراق درخواست می‌کنیم، این افراد را به اتاق بازرگانی و تشکلهای معرفی و ضمن آشنایی، با آنان دیدار کنند و موضوعات و مسائل را در میان گذارند. بخش خصوصی می‌تواند از این فرصت برای لابی‌گری و توسعه صادرات استان استفاده کند.

«حجت الاسلام «سید مجتبی حسینی»، نماینده ولی فقیه در عراق:

با وجود اینکه صادرات به عراق، فرصتی مطلوب برای کشورمان است؛ در این حوزه مشکلات نیز وجود دارد. در کشور عراق، تصمیم‌گیری به سادگی صورت نمی‌گیرد. هر بخش از این کشور ممکن است با بخش دیگر آن متفاوت باشد؛ به طور مثال، شرایط کردستان عراق با تمامی شهرها و مناطق دیگر آن متفاوت است. رفع موانع تولید در کشور ضرورت دارد. رفع موانع تولید در کشور آسان نیست و با مشکلاتی همراه است؛ اما بایستی در راستای رفع این موانع بکوشیم؛ زیرا صادرات به بازارهای هدف جهانی باید به طور مستمر انجام شود. در صورتی که کالا برای مدتی محدود صادر نشود، بازار هدف محصول دیگری را جایگزین خواهد کرد، ممنوع کردن صادرات به دلایل تنظیم بازار داخل، بازار هدف محصولات را با مشکل مواجه خواهد کرد.

کد مدرک: CO-F04-01 صفحه 5 از 5	صور تجلسه کمیسیون توسعه صادرات	
	☒ فوق العاده	☐ عادی
رئیس جلسه: جناب آقای محمدیان دبیر جلسه: خانم بهرام زاده محل جلسه: ساختمان شماره ۱ شماره جلسه: ۴ تاریخ برگزاری: ۱۴۰۲/۰۶/۳۰ ساعت شروع: ۷:۳۰ ساعت خاتمه: ۹:۳۰		

در مبادلات تجاری با کشورهای همسایه باید از ریال استفاده کرد. استفاده از ریال در مبادلات تجاری با کشورهای همسایه، سبب افزایش ارزش پول ملی خواهد شد.

عقد تفاهم‌نامه مشترک میان ایران و عراق به منظور توسعه مبادلات دو طرف ضرورت دارد. برای افزایش مبادلات تجاری، بازرگانان عراق و ایران بایستی ارتباطات خود را گسترش دهند. همچنین اردوهای زیارتی و تجاری مشترک با حضور سران عشایر عراق، تجار و مقامات عراقی برگزار شود. از سویی، با گروه مقاومت عراق ارتباط بیشتری گرفته شود. ارتباط با گروه مقاومت سبب کاهش برخی از تشریفات گمرکی در این کشور خواهد شد.

کشور عراق، کشوری پیچیده و چندلایه‌ای است. کیفیت برخی کالاهای صادراتی اندک است. با صادرات کالاهای باکیفیت ایرانی به عراق، اعتبار و حیثیت ایرانیان حفظ خواهد شد.

در خصوص مشکلات تولیدکنندگان در حوزه قیمت‌گذاری دستوری کالاها نیز قیمت نهایی محصول تولیدی توسط تولیدکنندگان مشخص می‌شود و دولت باید از قیمت‌گذاری دستوری پرهیز کند.

❖ مصوبات جلسه:

مهلت اقدام	اقدامات مرتبط	شرح مصوبه	ردیف
۳ روز	جمع‌بندی موارد و تهیه بسته پیشنهادی	مقرر گردید پیشنهادات در خصوص رفع موانع توسعه صادرات به عراق توسط کمیسیون تهیه و برای انعکاس به مقام معظم رهبری و ریاست محترم جمهوری به اتاق ارائه گردد.	

❖ لیست حاضرین:

الف - اعضا کمیسیون:

وضعیت حضور	سمت در کمیسیون	نام و نام خانوادگی	ردیف
✓	رئیس	حسین محمدیان	۱
✓	دبیر	مهلا بهرام زاده	۲

ب- مهمان کمیسیون

جناب حجت الاسلام آیت ا... سید مجتبی حسینی - نماینده محترم ولی فقیه در عراق

ج- سایر مدعوین:

آقایان و خانم‌ها: محمدرضا ابراهیم‌پور، احمد اثنی عشری، محمد علی امیرفخریان، حمید بابازاده، حسن پورحسینی، محسن پورقاسمی، امیر تمجدی، احمد جعفرزاده، جواد جعفری، علی چاووشی، حسن چراری، سید مصطفی حسین پور، حبیب حسینی، سید مهدی حسینی مقدم، فاطمه حقدادی، رضا دادپور، محمد دهستانی، محمدرضا رحمانی، حسین رحمتی، علیرضا رسولی، پوریا زرنندی، مصطفی زرنندی، غلامعلی سخاوت، احمد سلجوقیان، محمد حسین سلجوقیان، ناصر شادکام، کاظم شیردل، مسعود صابری، سعید صالحی زاده، نجمه صمصامی، مهدی طاهرپور کلانتری، محمود کیانی، محمد امین کیومرثی، علیرضا عصمت پرست، شهرام عیدی زاده، علی عین‌آبادی، علی غفوری مقدم، عباس غیب دوست، حسین قدرتی عباسی، مرتضی قندچی، علیرضا کیوانی، محسن محمدیان، امین ا... محمدی، عطیه ناصری، نیما نصیبی، مرتضی نظری، محسن نظری، محمد واعظی